

Denna film är producerad med stöd från Utbildningsstyrelsen

Filmen är en del av fortbildningen

***Full av känslor – en fortbildningshelhet i att öka
kunnande inom socioemotionell utveckling och
stödandet av den i småbarnspedagogiken***

förverkligad av

Pedagogisk sensitivitet i barngrupp

Noora Lohi

21.08.2019

noora.lohi@arcada.fi

Den vuxna är medvetet i växelverkan med hela gruppen, inte bara enskilda barn.

Den vuxne tonar in på de enskilda barnens känsla, men riktar sin uppmärksamhet på hela gruppen.

Alla barn känner sig emotionellt trygga i gruppen

Positiva effekter av emotionellt tillgängliga vuxna

Vad behöver en vuxen kunna för att fungera pedagogiskt sensitivt?

1.

Kompetens att iaktta och förstå barngruppens och det enskilda barnets inre tillstånd

2.

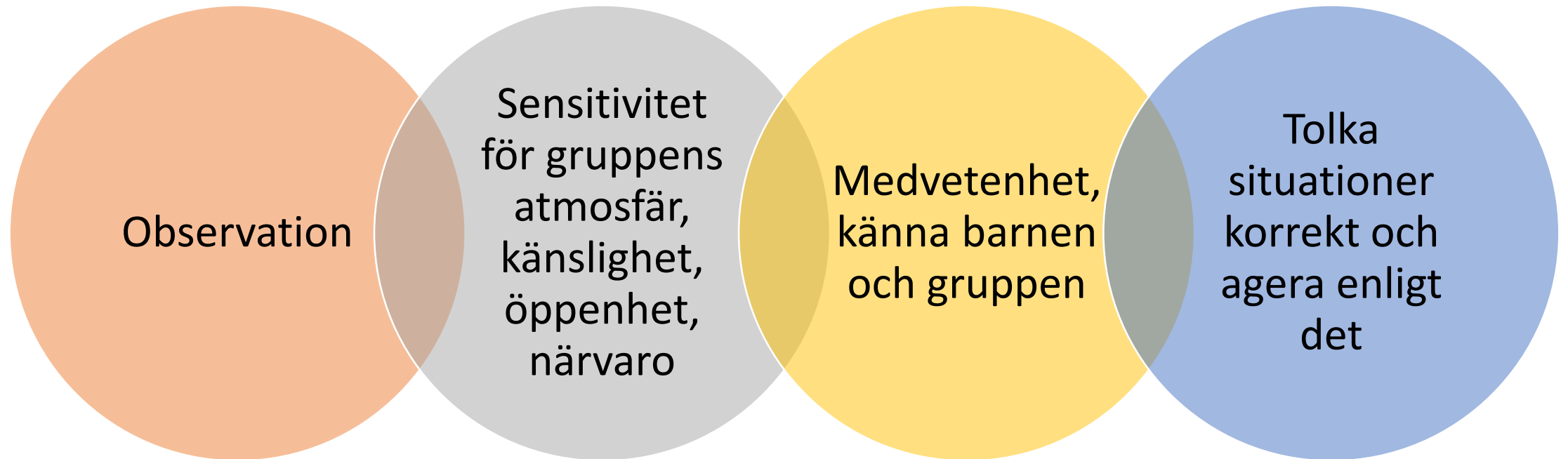
Svara på barnets inre tillstånd på ett adekvat sätt: lugna ner eller aktivera

3.

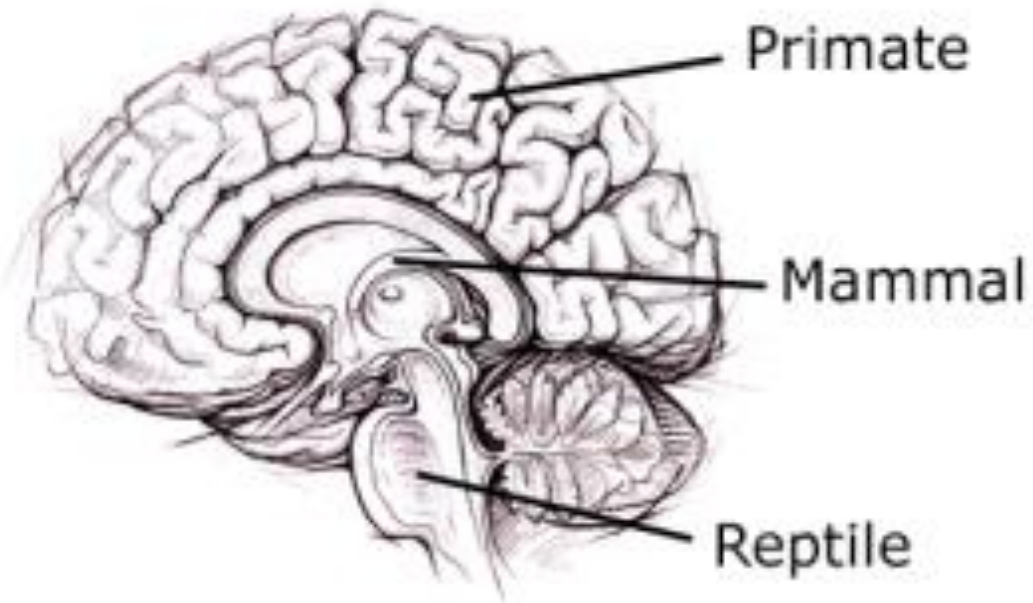
Stöda barn i reglering av känslor

1. Att förstå inre tillstånd

Den sensitive vuxnes verktyg för att förstå inre tillstånd

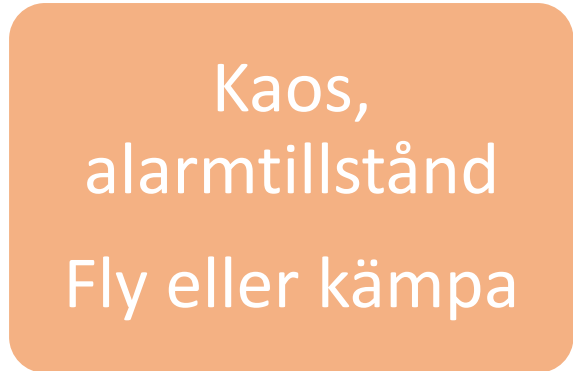
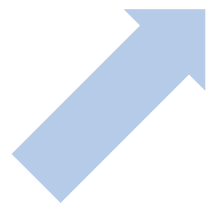
Teori om social anslutning, polyvagal teori

Neocortex: Medveten om känslor, bearbetning av känslor

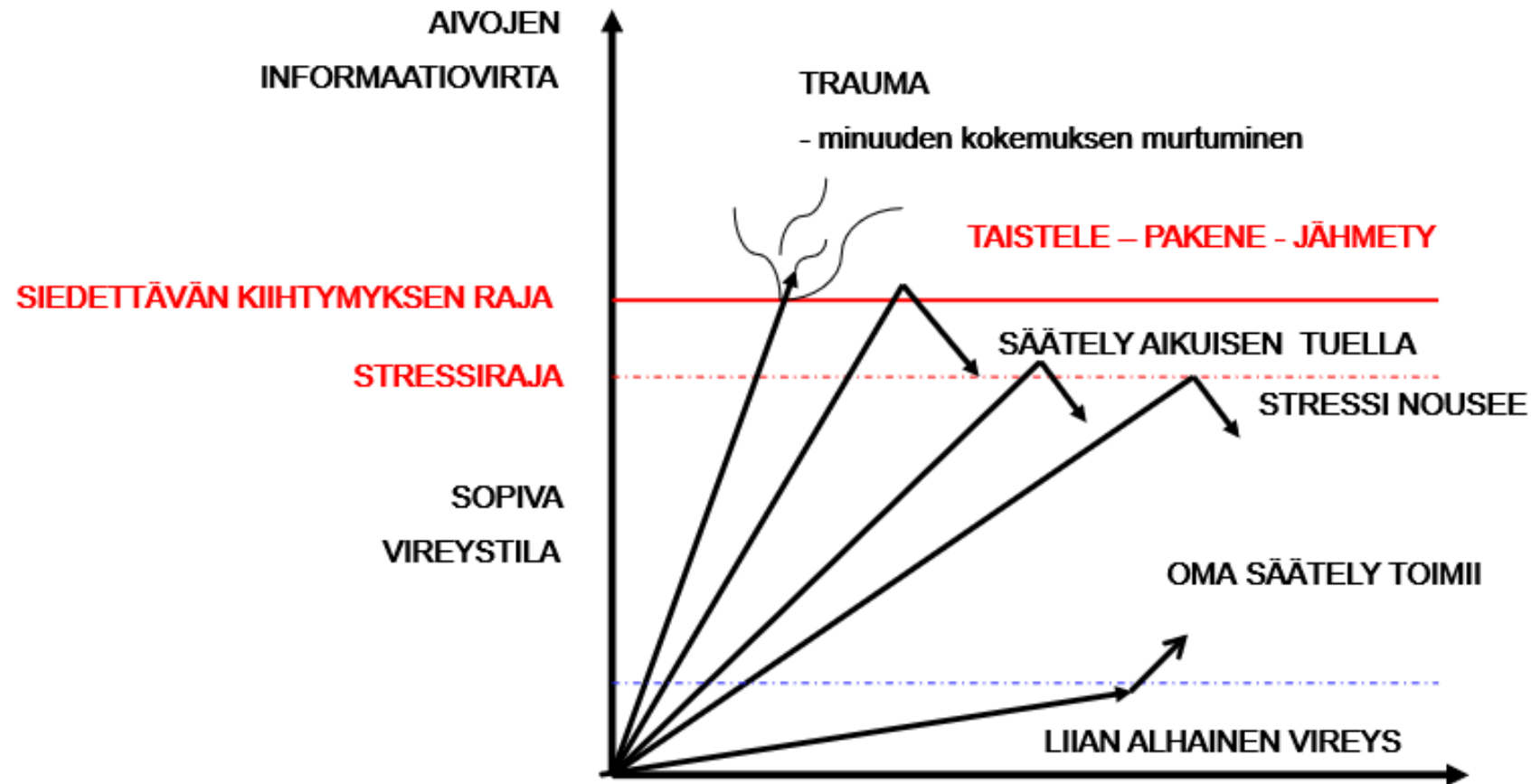
Limbiska systemet: Reglering av känslor

Reptilhjärnan: autonoma reaktioner

(Porges, 2011)

Regleringsförmågan ensam och tillsammans

Vad orsakar stress?

- Rädsla, smärta
- Ensamhet
- Hunger
- Våld
- Ostabila relationer

Varför är stress skadligt?

- Svårighet att lita
- Aggressivitet
- Depression och ångest
- Dålig social förmåga
- Ett barns intelligens
- Barnets fysiska hälsa

Att vara eller inte vara i kontakt

Ett barn som inte är i kontakt

- Blicken bortvänd
- Pratar inte
- Verkar som om hen inte lyssnar
- Drar sig fysiskt
- Är "borta", apatisk
- Är i ett starkt känslotillstånd

- Barnet tar inte emot information
- Barnet lär sig inte

Ett barn som är i kontakt

- Aktiv
- Lyssnar
- Blicken vänd mot den som talar
- Kommunikerar
- Kan vara i ett positivt laddat tillstånd

- Barnet tar emot information
- Barnet har en möjlighet att lära sig

2. Att svara på det inre tillståndet
på ett adekvat sätt

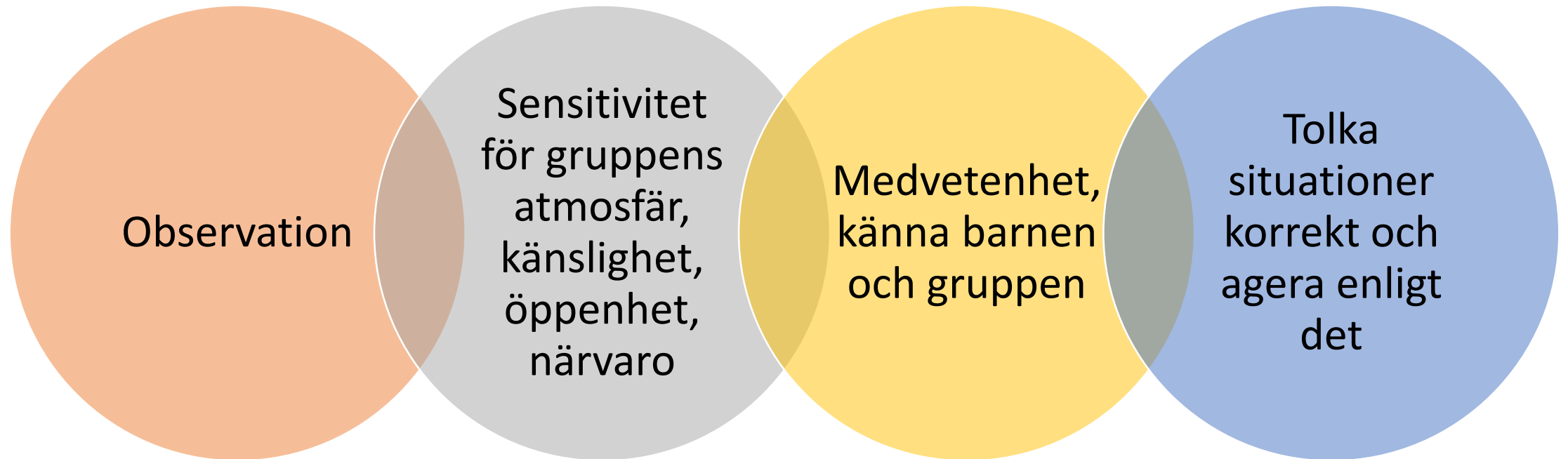
Barnet/
barngruppen
mottaglig för
emotionellt stöd

The diagram consists of two blue arrows pointing towards each other, meeting at a central point. The left arrow is wider at its base and tapers to a point on the right. The right arrow is wider at its base and tapers to a point on the left. To the right of the right arrow is a blue rounded rectangle containing text.

En sensitiv vuxen

Svarar på
rätt behov
i rätt tid
med rätt styrka

Hur svarar man på ett adekvat sätt?

Hur gör man konkret för att skapa kontakt?

- Se barnet
- Fyll behoven – ge den vård som behövs
- Barnets nivå
- Positiv beröring och kommunikation
- Sensitivt aktiverande
- Locka barnet
- Skapa trygghet

En sensitiv vuxen

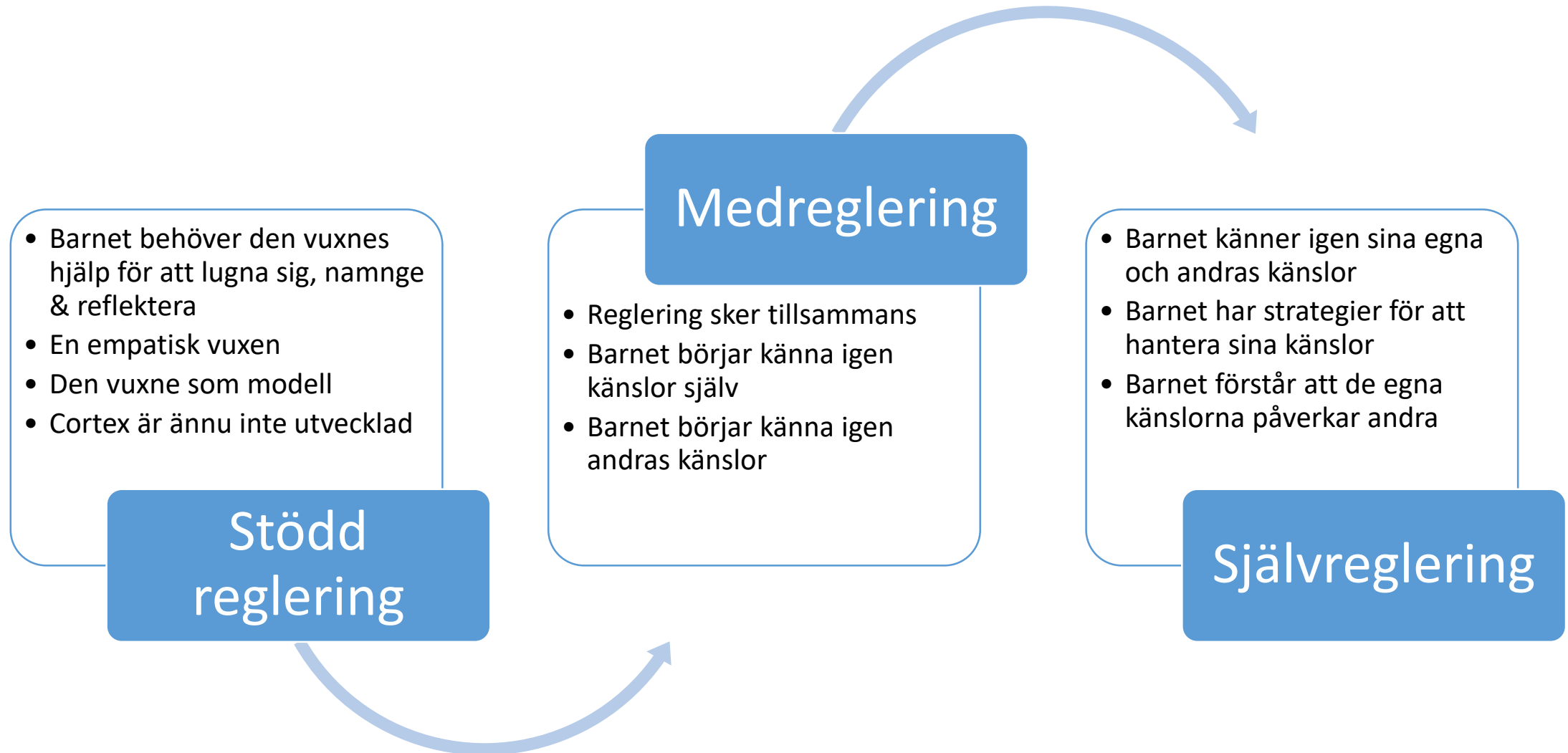
- Är konsekvent
- Ger positiv feedback
- Är konsistent i växelverkan
- Svarar på barnens initiativ
- Ger individuell handledning
- Strukturerar växelverkan
- Ger tillräckligt med plats
- Reglerar sina egna känslor
- Uttrycker sina egna känslor
- Hjälper i konflikter

(Biringen, Robinson & Emde, 2010)

(Rimm-Kaufmann & al, 2003)

3. Den vuxne medregleraren

Utveckling av reglering av känslor

Den vuxne som medreglerare

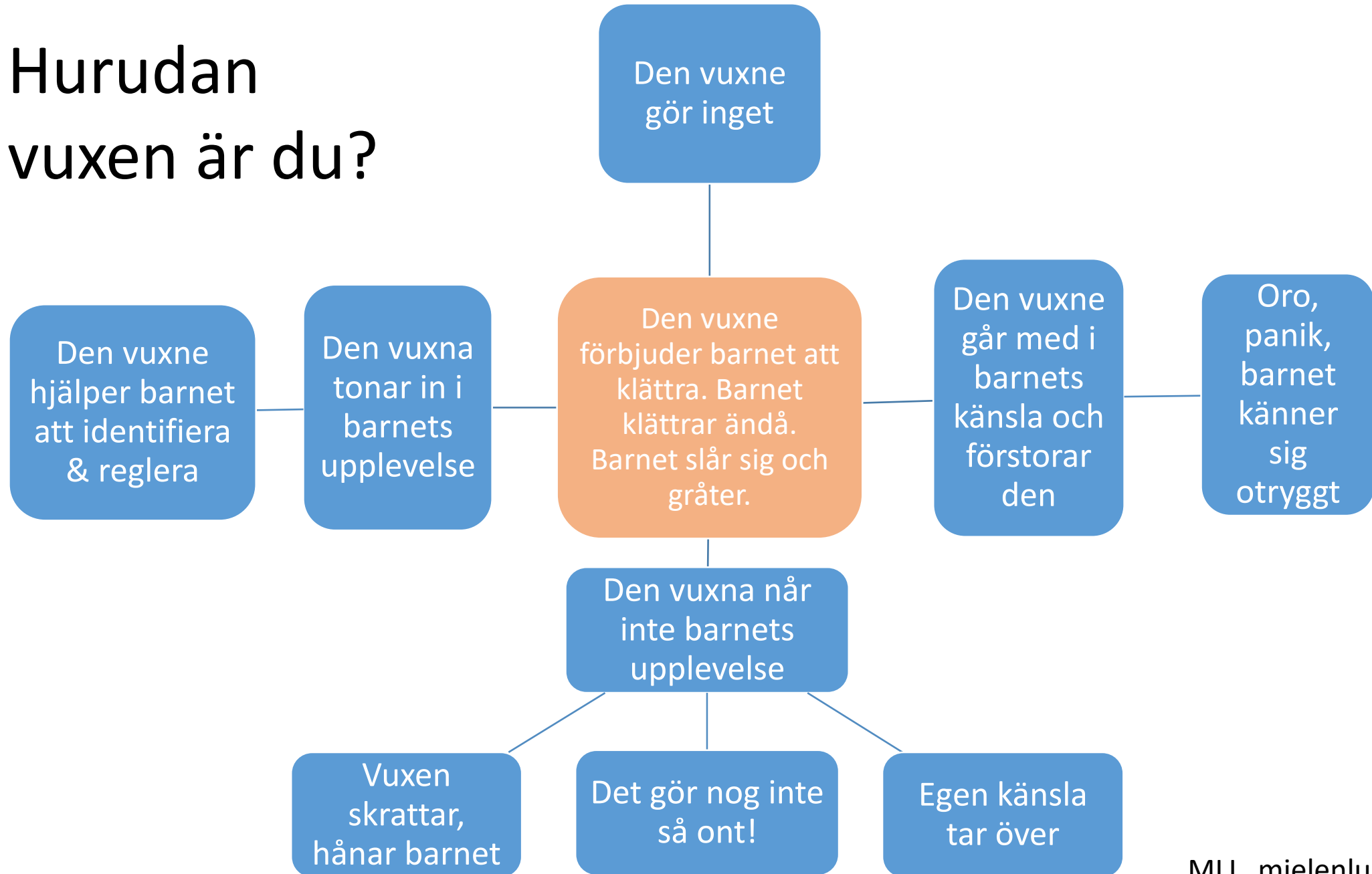
Den vuxne hjälper barnet att reglera sina känslor

- Genom att hjälpa identifiera verkliga faror
- Den vuxne vet när barnets kunskaper/kompetens inte räcker till
- Stöd i rätt ögonblick
- Hjälp med att ansluta sig till sociala sammanhang
- Hjälp i att vara i kontakt
- Delat agerande

(Trevarthen, 1998)

När den vuxnes egna medvetande är belastat, fyllt med känslor, är den vuxna obenägen att tona in i barnens värld.

Hurudan vuxen är du?

Källor:

Ahnert, L., Pinquart, M. & Lamb, M. (2006) Security of Children's Relationships with Nonparental Care Providers: A Meta-Analysis. *Child Development*. 77(3), 664–679.

Harkoma, Sivi. (26.10.2018) Pedagoginen ryhmäsensitiivisyys. Tutkittua varhaiskasvatuksesta –blogi. <https://tutkittuavarhaiskasvatuksesta.wordpress.com/2018/11/02/pedasens-interventiotutkimus/>

MLL. (2017) Mielenlukutaitoa! Opas turvallisen päiväkotiryhmän rakentamiseen https://dzmdrerwnq2zx.cloudfront.net/prod/2017/08/04185742/MLL_Mielenlukutaitoa_www.pdf

Porges SW. (2011) The polyvagal theory: neurophysiological foundations of emotions, attachment, communication, self-regulation. New York: W.W. Norton & Company.

Rimm-Kaufman S., Voorhees, M., Snell, M. & Paro, K. (2003) Improving sensitivity and responsiveness of Preservice Teachers Toward Young Children with Disabilities. *Tence*, 23(3), 151–163.

Siegel, D. (2012) *Developing mind: How relationships and the Brain interact to Shape who we are*. New York: Guilford Press.

Trevarthen, C. (1998) Explaining Emotions in Attachment. (Review of: Sroufe, L. A. 1996. *Emotional development: The organization of emotional Life in early years*. Cambridge: Cambridge University press.) *Social Development*, 7, 269–272.